

AJ VIANOCE MÔŽU BYŤ ZODPOVEDNÉ A EKOLOGICKÉ

Najkrajšie sviatky roku sú spojené aj s nadmerným nakupovaním a spotrebou, čo sa odráža na množstve vyprodukovaného odpadu. Počas Vianoc vyhodí priemerná rodina na Slovensku až dvojnásobné množstvo odpadkov, recykluje sa pritom len menej ako 10 % z nich. Prinášame vám návod na to, ako si poradiť s množstvom nepotrebných vecí tak, aby netrpelo ani životné prostredie a konali ste v súlade so zákonom.

Prvá vlna zvýšenej produkcie odpadu nastáva ešte pred Vianocami, keď ľudia začínajú upratovať a zbavovať domácnosti nepotrebných predmetov. Najväčšia záťaž však začína až po Štedrom dni - odpadkové koše prekypujú smetami a v ich okolí nájdete všetko: od použitých baliacich materiálov na darčeky, cez stromčeky, až po elektroniku. Mnohí pritom nevedia, že vyhodenie elektrických zariadení na takýchto miestach je v rozpore so zákonom. Ako teda postupovať a kam odnieť veci, ktoré už nepotrebuje?

1. Recyklujte

Slováci recyklujú v priemere len 8 % odpadu, napríklad v Nemecku je to až 60 %. V komunálnom odpade končia často aj kartóny, baliaci papier, bublinkové fólie, textil, neskonsumované jedlo, ako aj plastové fľaše a obaly od produktov. Väčšina z toho sa pritom dá recyklovať. Vo všeobecnosti platí, že modré nádoby sú určené na papier (noviny, časopisy, kancelársky papier, letáky, kartóny, papierové obaly, návody od elektrospotrebičov, atď.). Do žltých patria plasty – teda PET fľaše z nápojov, tégliky z jogurtov, igelitové vrecká, fólie či obaly z kozmetických produktov, nápojové kartóny z mlieka, džusov a tiež plechovky z nápojov. Zelené kontajnery

sa používajú na sklo (nevratné obaly zo skla, sklenené nádoby, tabuľové sklo, sklenené črepy a pod.). Ak si nie ste istí, čo kam patrí, nápovedu hľadajte na informačných štítkoch na zberných nádobách.

2. Obleženie darujte

Priemerný Slovák vyhodí ročne viac ako 25 kilogramov textílií. Práve cez Vianoce sa veľa ľudí rozhodne urobiť revíziu svojho šatníka. To, čo sa nehodí vám, môže byť užitočné pre niekoho iného. Najzachovalejšie a nositeľné kúsky môžete na rôznych akciách vymeniť za iné s ďalšími ľuďmi alebo ich darovať na charitu.

V mestách tiež nájdete kontajnery na zber textilu, kam patria čisté a vypraté odevy. Radosť s nimi môžete urobiť aj priamym darovaním ľuďom vo vašom okolí, ktorí sa ocitli v núdzi. Rozmerné a opotrebované textílie zas ocenia útulky.

3. Spotrebiče odneste do elektra

Medzi najobľúbenejšie darčeky pod stromčekom patrí práve elektronika. Z roka na rok stúpa množstvo predaných smartfónov, tabletov, počítačov, televízorov, fénov, elektrických holiacich strojčekov či kuliem. Staré modely potom často skončia v komunálnom odpade, čo je v rozpore

so zákonom. V prírode sú prakticky nerozložiteľné. „Starú elektroniku treba odovzdať do zberného dvora alebo do elektropredajne,“ upozorňuje **Lívia Burzová z organizácie zodpovednosti výrobcov SEWA** a ďalej pokračuje: „Väčšie obchody s predajnou plochou minimálne 400 m² sú povinné malý elektroodpad prevziať aj bez toho, aby ste si kúpili nový spotrebič. Samozrejme, pri kúpe nového spotrebiča prevzme ten starý každá predajňa.“

4. Triediť musia aj firmy

Každá firma a inštitúcia sa musí zbaviť vyradených spotrebičov a IT zariadení v súlade so zákonom o odpadoch. Plniť tieto povinnosti im pomáhajú organizácie zodpovednosti výrobcov, ktoré sa postarajú o zber aj ekologickú recykláciu, a zároveň vystavia všetky potrebné potvrdenia pre účely účtovníctva. O bezplatný odvoz elektroodpadu môže firma požiadať na webovej stránke www.sewa.sk alebo telefonicky na čísle 02/4910 6811.

Viete, že?

- Predchádzať vzniku odpadu môžeme napríklad používaním textilných nákupných tašiek a vreciek, obmedzením nákupu vody v PET fľašiach, darovaním funkčného elektrospotrebiča blízkyim či nákupom bezobalových potravín, čistiacich prostriedkov a kozmetiky.
- Náklady na triedený zber komunálnych odpadov (plasty, papier, sklo, kovy, elektro, batérie) zabezpečujú výrobcovia týchto obalov a produktov.
- Zber a odvoz triedeného odpadu z farebných nádob (plasty, papier, sklo, kovy) je pre občanov zdarma.
- Čím viac triedime odpad, tým viac sa šetria prírodné zdroje a ekosystém.

V prípade, že stále váhate kam s odpadom, riadte sa symbolmi:

označenie pre elektroodpad

označenie pre použité batérie

označenie pre odpady z obalov